

Štvrtok 9. júla 2015

P8_TA(2015)0279

Bahrajn, najmä prípad Nabíla Radžaba**Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. júla 2015 o Bahrajne, najmä o prípade Nabíla Radžaba (2015/2758(RSP))**

(2017/C 265/20)

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Bahrajne, predovšetkým na uznesenie zo 6. februára 2014 o Bahrajne, najmä o prípadoch Nabíla Radžaba, Abdulhádího al-Chawádžu a Ibráhíma Šarífa ⁽¹⁾,
  - so zreteľom na vyhlásenie hovorca podpredsedníčky Komisie/vysokkej predstaviteľky pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku Federicy Mogheriniovej zo 17. júna 2015 o odsúdení generálneho tajomníka strany al-Wifáq Alího Salmána v Bahrajne,
  - so zreteľom na 24. zasadnutie spoločnej rady EÚ – GCC a zasadnutie ministrov v Dauhe, Katar, 24. mája 2015,
  - so zreteľom na rozhodnutie Rady ministrov Ligy arabských štátov, ktorá sa zišla v Káhire 1. septembra 2013, zriadiť v hlavnom meste Bahrajnu Manáma celoarabský súdny dvor pre ľudské práva,
  - so zreteľom na správu bahrajnskej vlády o vykonávaní odporúčaní bahrajnskej nezávislej vyšetrovacej komisie z februára 2014 a na aktualizované všeobecné pravidelné preskúmanie (UPR), ktoré vláda Bahrajnu predložila v septembri 2014,
  - so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach z roku 1966, Dohovor proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu, Dohovor o právach dieťaťa a na Arabskú chartu o ľudských právach, pričom Bahrajn je signatárom všetkých z nich,
  - so zreteľom na usmernenia Európskej únie o obhajcoch ľudských práv, ktoré boli prijaté v júni 2004 a revidované v roku 2008,
  - so zreteľom na Dohovor Organizácie Spojených národov o redukovaní počtu osôb bez štátnej príslušnosti,
  - so zreteľom na nový strategický rámec EÚ a akčný plán pre ľudské práva, ktorý je zameraný na zaradenie ochrany a dohľadu nad ľudskými právami do centra všetkých politík EÚ, a ktorý obsahuje osobitný oddiel o ochrane obhajcov ľudských práv,
  - so zreteľom na návštevu Stavrosa Lambrinidisa, osobitného zástupcu EÚ pre ľudské práva, v Bahrajne koncom mája 2015,
  - so zreteľom na články 5 a 19 Všeobecnej deklarácie ľudských práv,
  - so zreteľom na článok 135 ods. 5 a článok 123 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže Bahrajn po zverejnení správy bahrajnskej nezávislej vyšetrovacej komisie 23. novembra 2011 a správy, ktorá na ňu nadväzovala, z 21. novembra 2012 sľúbil urobiť pokrok vo svojich reformách zameraných na situáciu v oblasti ľudských práv;
- B. keďže zriadenie úradu ombudsmana pri ministerstve vnútra, výboru pre práva väzňov a zadržaných osôb a osobitného vyšetrovacieho útvaru v Bahrajne je povzbudivým signálom; keďže tieto inštitúcie by mali byť viac nestranné, transparentné a nezávislé od vládnych inštitúcií;

⁽¹⁾ Prijaté texty, P7_TA(2014)0109.

Štvrtok 9. júla 2015

- C. keďže od začiatku nepokojov v roku 2011 bahrajnské orgány zintenzívnili používanie represívnych opatrení voči aktivistom občianskej spoločnosti a nenásilnej opozícii; keďže 10. júna 2014 na 26. zasadnutí Rady OSN pre ľudské práva 47 štátov vrátane všetkých 28 členských štátov EÚ podpísalo spoločné vyhlásenie, v ktorom vyjadrili vážne znepokojenie nad situáciou v oblasti ľudských práv v Bahrajne; keďže v spoločnom vyhlásení sa výslovne uvádzajú oblasti vyvolávajúce znepokojenie vrátane dlhodobých trestov za výkon práva na slobodu pokojného zhromažďovania a združovania, nedostatočných záruk na spravodlivý proces, potlačania demonštrácií, pretrvávajúceho prenasledovania a väznenia osôb uplatňujúcich svoje práva na slobodu presvedčenia a prejavu, zlého zaobchádzania a týrania v útvaroch zaistenia, svojvoľného zbavovania štátnej príslušnosti bez riadneho procesu a nedostatočnej zodpovednosti za porušovanie ľudských práv;
- D. keďže Nabíl Radžab, bahrajnských obhajca ľudských práv a predseda bahrajnského centra pre ľudské práva, zástupca generálneho tajomníka Medzinárodnej federácie pre ľudské práva (FIDH) a člen poradného výboru divízie organizácie Human Rights Watch na Blízkom východe, bol odsúdený na šesť mesiacov odňatia slobody len za pokojné uplatňovanie svojho práva na slobodu prejavu; keďže Nabíl Radžab bol 1. októbra 2014 po návšteve Podvýboru Európskeho parlamentu pre ľudské práva zatknutý na základe obvinení z uverejňovania tweetov o skupine jeho krajanov údajne spolupracujúcich s IS/Dá'iš; keďže bol obvinený z urážky verejných inštitúcií a armády; keďže v novembri 2013 pracovná skupina OSN pre svojvoľné zadržiavanie označila zadržiavanie Nabíla Radžaba za svojvoľné;
- E. keďže Nabíl Radžab si od založenia bahrajnského Centra pre ľudské práva v roku 2002 odsľúžil viaceré tresty odňatia slobody; keďže voči Nabílovi Radžabovi boli vznesené ďalšie obvinenia týkajúce sa jeho slobody prejavu a v súčasnosti mu hrozí až desaťročný trest odňatia slobody za údajnú „urážku verejného orgánu“ a za „šírenie klebiet v čase vojny“;
- F. keďže podobne ako Nabíl Radžab, mnohí obhajcovia ľudských práv, napríklad Nádží Fatíl, dánsky obhajca ľudských práv Abdulhádí al-Chawádža, švédsky politický aktivista Muhammad Habíb al-Muqádád a ostatní členovia tzv. bahrajnskej trinástky, sú zadržiavaní, podrobovaní súdnemu zastrášovaniu v Bahrajne, zatýkaní a odpykávajú si dlhé tresty odňatia slobody alebo doživotné tresty ako priamu odplatu za svoju činnosť pri obhajobe ľudských práv; keďže väčšina z nich bola podľa údajne podrobená násiliu, zlému zaobchádzaniu a fyzickému alebo psychologickému mučeniu;
- G. keďže podľa bahrajnského Centra pre ľudské práva je svojvoľne zadržiavaných viac než 3 000 väzňov, pričom mnohí z nich sú obhajcovia ľudských práv, ktorí boli uväznení a odpykávajú si dlhé tresty odňatia slobody alebo doživotné tresty ako priamu odplatu za svoju činnosť; keďže väčšina z nich bola podľa údajne podrobená násiliu, zlému zaobchádzaniu a fyzickému alebo psychologickému mučeniu;
- H. keďže 16. júna 2015 bol generálny tajomník hlavnej bahrajnskej opozičnej strany al-Wifáq šajch Alí Salmán odsúdený na štyri roky odňatia slobody v súvislosti s protivládnyimi protestmi, ktoré sa začali v roku 2011 počas vrcholiacich nepokojov v regióne počas tzv. Arabskej jari; keďže jeho právnikom súd údajne zabránil predložiť ústne argumenty a nebola im poskytnutá žiadna skutočná možnosť preskúmať dôkazy; keďže skupina nezávislých expertov Organizácie Spojených národov, ktorej časť je známa ako osobitné postupy Rady pre ľudské práva, vyzvala bahrajnské orgány, aby šajcha Alího Salmána prepustili;
- I. keďže Bahrajn od roku 2012 zneužíva protiteroristické právne predpisy tým, že ako odplatu za opozičnú činnosť svojvoľne zbavuje štátnej príslušnosti aktivistov a členov opozície vrátane najmenej deviatich maloletých osôb; keďže podľa viacerých správ len z roku 2015 bolo viac než 100 aktivistov, demonštrantov a politikov zbavených štátnej príslušnosti, čím sa stali osobami bez štátnej príslušnosti, čo je v rozpore s Dohovorom OSN o znížení počtu osôb bez štátnej príslušnosti;
- J. keďže od roku 2011 narástol počet trestov smrti vynesených v politicky motivovaných prípadoch; keďže od roku 2011 bol v politických prípadoch vynesený trest smrti voči najmenej siedmim osobám, pričom štyri z nich boli odsúdené len v roku 2015;
- K. keďže bahrajnská nezávislá vyšetrovacia komisia, zriadená kráľovským dekrétom s cieľom vyšetriť udalosti, ku ktorým došlo v Bahrajne vo februári 2011, a podať o nich správu, vypracovala sériu odporúčaní v oblasti ľudských práv a politických reforiem; keďže napriek tomu, že nastal pokrok, pokiaľ ide o reformu právneho systému a systému vynucovania práva, vláda nevykonala v plnej miere základné odporúčania Komisie, najmä neprepustila vedúce osoby protestov, ktoré boli odsúdené za uplatňovanie svojho práva na slobodu prejavu a pokojné zhromažďovanie; keďže proces zmierenia, tzv. národný dialóg, sa zastavil; keďže niektoré skupiny nie sú v politickom systéme naďalej zastúpené a bezpečnostné sily sa nikomu nezodpovedajú;

Štvrtok 9. júla 2015

1. vyzýva na zrušenie obvinení a okamžité a bezpodmienečné prepustenie všetkých obhajcov ľudských práv, politických aktivistov a ďalšie osoby, ktoré boli zadržané a obvinené z údajného porušovania zákonov v súvislosti s právom na vyjadrovanie, pokojné zhromažďovanie a združovanie, vrátane Nabíla Radžaba, šajcha Alího Salmána a členov tzv. bahrajnskej trinástky;
2. uznáva záväzok bahrajnských orgánov vykonať odporúčania bahrajnskej nezávislej vyšetrovacej komisie z roku 2011 a všeobecného pravidelného preskúmania OSN týkajúceho sa Bahrajnu, ako aj odporúčania iných mechanizmov OSN a tiež nedávne prepustenie niekoľkých väzňov obvinených zo zločinov súvisiacich s ich politickým združovaním a vyjadrovaním; naliehavo vyzýva vládu Bahrajnu, aby urýchlene vykonala všetky odporúčania uvedené v správe bahrajnskej nezávislej vyšetrovacej komisie a vo všeobecnom pravidelnom odporúčaní, aby úplne skoncovala s porušovaním ľudských práv a aby dodržiavala ľudské práva a základné slobody v súlade s medzinárodnými záväzkami Bahrajnu v oblasti ľudských práv.
3. vyjadruje vážne znepokojenie nad zneužívaním protiteroristických zákonov na porušovanie ľudských práv v Bahrajne vrátane odnímania štátnej príslušnosti;
4. odsudzuje pretrvávajúce mučenie a iné kruté, ponižujúce zaobchádzanie s väzňami, pokojnými protestujúcimi a členmi opozície alebo ich trestanie zo strany bahrajnských orgánov a naliehavo žiada bahrajnsku vládu, aby dodržala svoje záväzky a povinnosti v rámci Dohovoru OSN proti mučeniu;
5. vyzýva bahrajnsku vládu, aby spolupracovala s osobitnými spravodajcami OSN (najmä v oblasti mučenia, slobody zhromažďovania, nezávislosti sudcov a právnikov a obhajcov ľudských práv) a aby im vydala stále pozvanie;
6. berie na vedomie pretrvávajúce úsilie bahrajnskej vlády reformovať trestný zákonník a právne postupy a podporuje pokračovanie tohto procesu; naliehavo žiada bahrajnsku vládu, aby podnikla všetky kroky na zaručenie neustranného a spravodlivého systému súdництва, ktorý zabezpečí riadny proces, a aby zaručila neustrannosť svojho ombudsmana, osobitného vyšetrovacieho útvaru a národnej inštitúcie pre ľudské práva;
7. vyzýva na okamžitú ratifikáciu opčného protokolu k Dohovoru proti mučeniu, druhého opčného protokolu k Medzinárodnému paktu o občianskych a politických právach zameraného na zrušenie trestu smrti, Medzinárodného dohovoru o ochrane všetkých osôb pred nedobrovoľným zmiznutím, Medzinárodného dohovoru o ochrane práv všetkých migrujúcich pracovníkov a členov ich rodín;
8. vyzýva bahrajnské orgány, aby pokračovali v dialógu národného konsenzu s cieľom nájsť trvalé a inkluzívne národné zmierenie a udržateľné politické riešenia krízy; konštatuje, že v udržateľnom politickom procese by mala byť legitímna a nenásilná kritika vyjadrená slobodne; v tejto súvislosti pripomína bahrajnským orgánom, že nenahraditeľným prvkom akejkoľvek dôveryhodnej stratégie národného zmierenia a udržateľnej reformy by malo byť zapojenie šiitskej väčšiny a jej nenásilných politických zástupcov na základe ľudskej dôstojnosti, úcty a spravodlivosti;
9. víta predčasné prepustenie opozičného lídra Ibráhíma Šarífa z väzenia v júni 2015 po tom, ako mu bola udelená kráľovská milosť; je presvedčený, že toto rozhodnutie je vítaným a dôležitým krokom v procese budovania dôvery v Bahrajne;
10. naliehavo žiada PK/VP, aby pri všetkých rokovaníach s bahrajnskou vládou naďalej poukazovala na význam reforiem a zmierenia; dôrazne podporuje vytvorenie pracovnej skupiny pre ľudské práva EÚ – Bahrajn, ale konštatuje, že dialóg o ľudských právach medzi EÚ a Bahrajnom nemôže nahradiť komplexný dialóg medzi samotnou vládou a opozíciou v Bahrajne;
11. berie na vedomie odporúčania ombudsmana, výboru pre práva väzňov a zadržaných osôb (PDRC) a národnej inštitúcie pre ľudské práva (NIHR), najmä pokiaľ ide o práva zadržovaných osôb a podmienky vo väzniciach vrátane údajného zlého zaobchádzania a mučenia; vyzýva tieto orgány, aby pokračovali vo svojej činnosti nezávislým, nestranným a transparentným spôsobom, a vyzýva bahrajnské orgány, aby plne vykonávali tieto odporúčania;
12. vyzýva na urýchlené spoločné úsilie EÚ s cieľom vypracovať komplexnú stratégiu o tom, ako môžu EÚ a Komisia aktívne podporovať prepustenie uväznených aktivistov a väzňov svedomia; vyzýva EŠVČ a členské štáty, aby zabezpečili riadne vykonávanie usmernení EÚ v oblasti ľudských práv, najmä pokiaľ ide o obhajcov ľudských práv a o mučenie, zo strany delegácie EÚ v Rijáde a veľvyslanectiev členských štátov v Bahrajne, a aby predkladali správy o ich vykonávaní;

Štvrtok 9. júla 2015

13. žiada celoeurópsky zákaz vývozu slzného plynu a materiálu na ovládnutie davu, kým sa nevyšetrí ich neprimerané používanie a kým nebude voči osobám, ktoré ich neprimerane používajú, vyodená zodpovednosť;
  14. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, vládam a parlamentom členských štátov, vláde a parlamentu Bahrajnského kráľovstva a členom GCC.
-